

3 D O L A J F E S T É S

TÜKRÖ(ZŐ)DÉSEK

1. Kiindulás

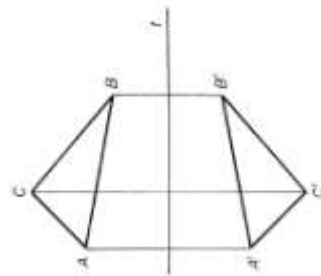
A témával a Rajzi és Formaismereti Tanszék: Rajz 4 című tantárgy keretein belül kezdtem el foglalkozni. Feladatunk egy olyan képzőművészeti alkotás létrehozása volt, mely a tükröződés fogalmával valamiféleképpen összekapcsolható. Az alkotásn többféle módon történhetett: a lényeg az volt, hogy a fogalomról alkotott saját benyomásunkat a végeredmény tükrözni tudja.

Eleinte a vizsgálódás nem volt annyira tudatos, ám a lehetőségek feltérképezésével egyre világosabbá vált, hogy milyen területre szeretnék fókuszálni. A tanulmány során az volt a célom, hogy az anyagok térbeli rendeződéséből kétdimenziós absztrakt „natúr makroképeket” hozzak létre a tükröződés kapcsán, és megmutassam a „digitális festészet” mibenlétét. A képek digitálisan készültek el, a technika azonban a fényképezőgép használatán kívül nem tartalmaz további számítógépes feldolgozást.

2. Fogalmak tisztázása

A vizsgálódást érdemes a fogalom tisztázásával kezdeni, így én is feltettem a kérdést: Mit is jelent a tükröződés? Fontos az, hogy mire asszociálunk a szó első hallatára.

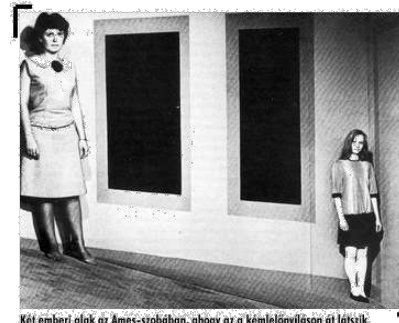
A tükrözés elsődleges jelentése: geometriai transzformáció, mely transzformáció

eredményeképpen mind a tengelyes, mind a középpontos ($\lambda=1$) és a síkra tükrözésnél a formák (eredeti, és tükrözött) egybevágók lesznek.

Ettől a tükröződés abban különbözik, hogy az eredeti vizsgált alakzathoz képest az 'új' kontextusba került alakzat mást közvetít, mást sugároz – kissé megváltozik.

3. Különböző értelmezések a mindennapokban

Két emberi alak az Ames-szobában, ahogy az a kémlőlénylőn az látszik.

Egy családi ház és egy csarnok lehetnek ugyanolyan formájúak, mégis a lépték megválasztásától függ, hogy az építmény milyen funkciót tölthet be. A tér más-más méretek esetén más-más jelentést hordoz.

Túllépve a geometria határain, gondolhatunk érzések tükröződéseire is. Egy adott személynek, hangulatától függően számos arca lehet. Vonásaiból következtethetünk érzelmi állapotára: „A szem a lélek tükre.” – mint ahogy azt mondani szokás.

Ezekon kívül a vizuális illúziók is értelmezhetők tükröződként. Ilyen példának tekinthető az Ames-szoba, mely esetében a perspektivikus szerkesztés alaptulajdonságait használták fel ahhoz, hogy különböző nézőpontokból a tér más és más arcát mutassa a szemlélőnek.

Rengeteg további témában is találkozhatunk a tükröződés fogalmával, mint például: természet, pszichológia, konceptuális tükröződések.

4. Orientálódás

Én személy szerint végül a vízzel, annak tükröződéseivel, a létrejött árnyékokkal és fénytöréssel kezdtem el foglalkozni.

A kutatásokra általánosságban igaz, hogy nehéz egy olyan területet találni, amivel még nem foglalkozott ember. Művészeti szekció különlegessége: annak ellenére, hogy egy témával többen (legyen az hallgató, tanár, művész, stb.) foglalkoznak, az egyforma végeredmények létrejötte nem valószínű, mint ahogyan az sem valószínű, hogy egy adott személy, egy látványt (például utcaképet) kétszer ugyanúgy tud lefesteni. Ez mindig függ az alkotó személy és tárgy közt kialakult viszonytól. A kapcsolat kétoldalú: közérzettől függően használhatunk más színárnyalatot egyik nap, mint másik nap.

Az alkotó és az alkotás közt létrejön egy személyes viszony.

5. Vizsgálódás

A tükröződés jelensége számomra elsősorban a vízzel köthető össze. Úgy gondoltam a tükröződésekre, mint ahogy azt a világhírű grafikus, Mauritz Cornelis Escher ábrázolta (lentebb található képek). A vizet választottam vizsgálódásom alapjául, ehhez pedig még kerestem egy olyan anyagot, mely a közvetítő szerepét játszhatta. A közvetítő egy görbült üvegfelület volt. Eleinte az volt a elhatározásom, hogy a két komponens: a víz, és a görbült üvegfelület egy-egy tárgy képét eltorzítsa. A görbült üveg érdekessége a torzítás mellett, hogy a külső környezet felületén halványabban tükröződni látszik, ezáltal vékony fátlyat képezve a képen.

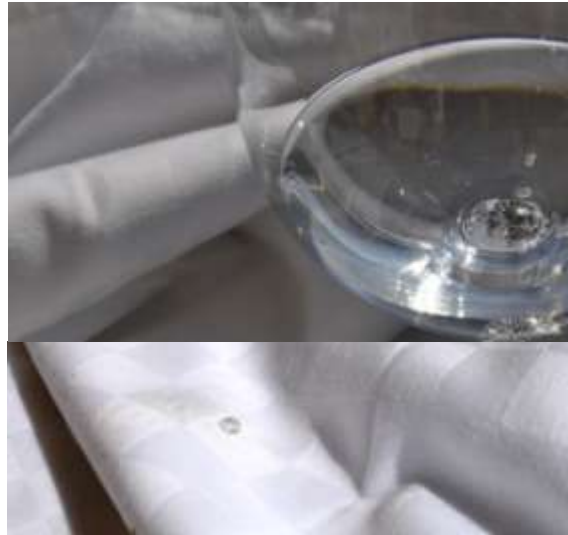
Az eredeti és a transzformáció során eltorzított tárgy térbeli képét síkra képzéssel, azaz fényképezőgép segítségével kívántam bemutatni. Ehhez kezdtem el feltérképezni az üveg és a víz kölcsönhatását.

5.1. Borospohár és víz

Eleinte egy egyszerű talpas borospohárral kezdtem a vizsgálatokat, hogy a két anyag találkozásakor keletkező tükröződések természetét először kisebb felületen tudjam vizsgálni. A tárgyak tanulmányozása a fényképezőgép objektívjén keresztül is érdekes volt, ugyanis a látvány teljesen más benyomásokat keltett, mint szabad szemmel. Az objektív adta keret által még inkább érzékelhető volt a makrovilág mikrová való konvertálása.

A görbült felületek miatt létrejött torzulások, fénycsíkok másképp közvetítették a környezetet. A környezet egy fajta átértelmezése történt a borospohár üvegfelületén keresztül.

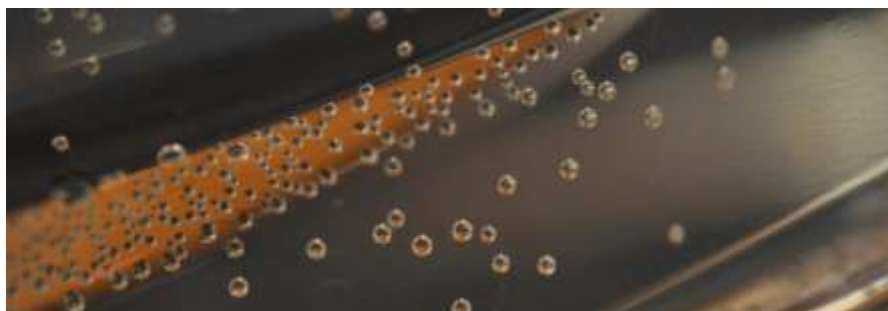

5.2. Üvegtál és széndioxiddal dúsított víz

Míg az előző témában készült képek lényege az anyagok megismerése volt, addig ebben az egységben absztrakt képek készítése volt a cél. Ehhez egy immár nagyobb görbült üvegfelületet: először is egy üvegflakont, majd egy mustársárgás színű dekorációs üvegtálat használtam fel.

Elsősorban itt is különböző tárgyakat vizsgáltam a víz és az üveg anyagán keresztül. Ezekon a képeken olykor a tárgyak kétszeres, háromszoros tükröződése is megfigyelhető az üveg felületén.

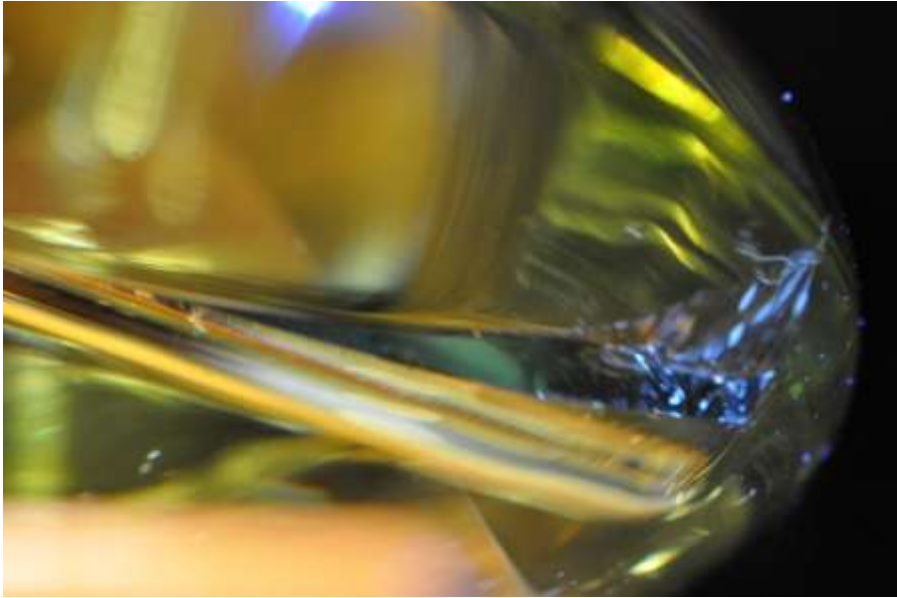
Később csapvíz helyett széndioxiddal dúsított vízzel kezdtem el kísérletezni. Megfigyelhető a hangsúlyos ív, mely az üvegtál görbüléséből adódik, valamint a buborékok, melyek további színárnyalatokat adnak hozzá a fényképekhez. A színskála bővítéséhez különböző fényeket használtam megvilágításként.

5.3. Vízzel teli üvegtál és üveglap

Az előző pontban már említett színskála-bővítést ezúton nem a buborékos víz felhasználásával, hanem egy töredezett szélű üveglappal értem el. Természetesen a megvilágítások itt is különbözőek voltak.

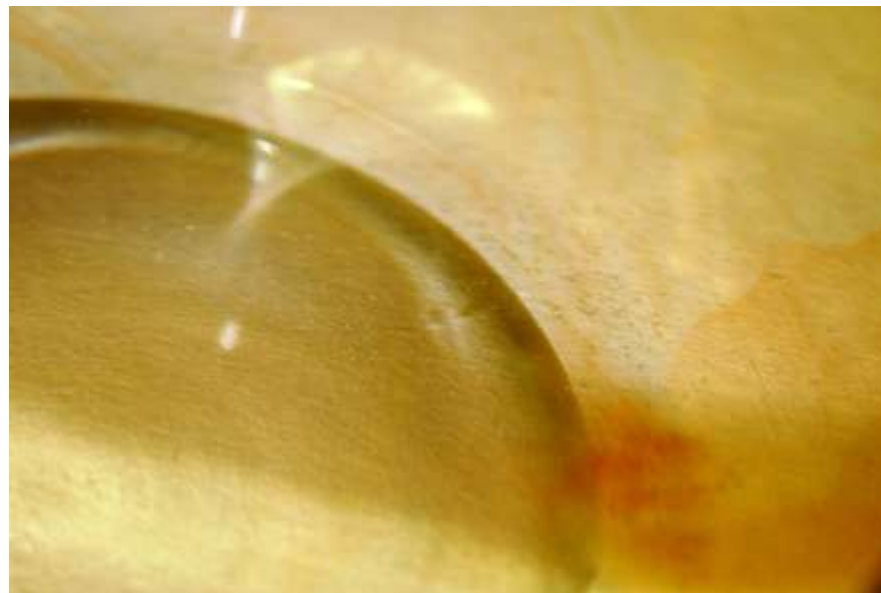
6. Konklúzió

6.1. Vízzel teli üvegtál és tus

Furcsán hangozhat, ám inspiráló volt számomra, ahogy egy-egy teafilter az üvegcsészék forró vizében „színét ereszti”. Olyan, mint az akvarell festék szétterülése vízzel átitatott felületen, csak térben értelmezve.

Ennek kapcsán kezdett el az úgynevezett „térberli festészet” fogalalkoztatni.

A már előzőleg használt vízzel teli üvegtálba ez alkalommal vízfestéket, fapácot majd barna tust csepegtettem, és ezeknek tanulmányoztam szétterjedésük módját a vízben. Ebben segített az, hogy az üvegfelület felnagyította a festék mozgását. A képek külön szereplőjeként az alapfelületen megjelent a térbeli festékfolt árnyéka is.

6.2. Vízzel teli üvegtál és olaj

Mivel a festék nem jelentett további fénytörő szerepet, illetve nyomot nem hagyva, hamar elkeveredett a vízben, végül az olajra esett a választásom. A további képek tehát térbeli olajfestés témájában készültek. Kísérleteztem az olaj cseppenkénti adagolásával, valamint az egyszerű hozzáöntéssel. Lényegében a következő történt: Az öntés után kisebb olajcseppek keletkeztek, melyek egy kis idő elteltével egyetlen nagy olajcseppé egyesültek. A víz felületén úszó olajcsepp változó vastagságát könnyen le lehetett követni az üvegfelületen keresztül. A cseppek felosztódása, tükröződése, és árnyéka okán egészen különleges formák jöttek létre. A szín változtatását a különböző típusú olajok (tökmagolaj, mákolaj, dióolaj, olívaolaj) és fények segítségével manipuláltam.

Végeredményként olyan absztrakt képek jöttek létre, melynek „szereplői” nem kivehetők. Az olaj és a fények lehetővé tették az olajfestményekre is általában jellemző színpompát, a görbült üvegfelület pedig gyakorlatilag az ecset szerepét töltötte be. Ilyen módon átlhatott össze a víz, az olaj, az üveg, és a fények segítségével a digitális képalkotás.

